

УДК 355.237:355.74

DOI <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2022.12.279017>

ORCID 0000-0002-6048-4874

МАЙСТЕРНЯ З РЕМОНТУ ОЗБРОЄННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НГУ ЯК СЕРЕДОВИЩЕ ФОРМУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КУРСАНТІВ

Іван Бухун,
аспірант;

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

У дослідженні в руслі завдань модернізації системи вищої військової освіти України на прикладі матеріалів із досвіду роботи Національної академії Національної гвардії України розглянуто проектування майстерні з ремонту озброєння – навчально-виробничого середовища формування технологічної компетентності курсантів як майбутніх офіцерів. Деталізовано структуру навчально-виробничої майстерні у цілісності та взаємодії шести ділянок (ділянки зварювальних робіт; ділянки для ремонту засобів індивідуального бронезахисту та активної оборони; ділянки для ремонту озброєння; ділянки ремонту та технічного обслуговування оптичних приладів; ділянки механічних робіт; ділянки столярних робіт) та боксу для великокаліберної зброї. Для реалізації діяльнісних засад формування технологічної компетентності військових фахівців проведено характеристику фахової техніки (набору методів і прийомів педагогічного впливу, міжособистісної взаємодії курсантів і викладачів, вміння проектувати і конструювати нові професійні технології) на трьох етапах упровадження гуманітарно-педагогічної технології – початковому, основному, завершальному.

Проведено висновок щодо можливостей такого виду навчально-виробничих майстерень військових ЗВО у формуванні технологічної компетентності майбутніх офіцерів як середовища забезпечення навчальних, технічних і виробничих практик фахівців спеціальності 255 Озброєння та військова техніка, котрі мають широкі можливості реалізації креативно-технологічних здібностей і накопичення власного досвіду застосування технічних засобів у бойовій обстановці й реаліях мирного часу.

Ключові слова: *військова професійна освіта, військові фахівці, курсанти, майбутні офіцери, навчально-виробничі (технічні) майстерні, майстерні з ремонту озброєння, гуманітарно-педагогічна технологія, технологічна компетентність.*

Постановка проблеми. Необхідність формування технологічної компетентності курсантів військових ЗВО як майбутніх офіцерів сьогодні є нагальною через соціальну потребу в умовах воєнного стану і бойових дій на території країни у збереженні й відновленні озброєнь, військового обладнання та набутті фахівцями знань і вмінь оперативно проектувати безпечне середовище професійної діяльності, поєднання з системою педагогічної взаємодії, спрямованої на збереження життя і здоров'я підлеглих військовослужбовців. Тому технологічні аспекти професійної компетентності (техніко-технологічний і загальнопедагогічний) вважаємо гостро необхідними й такими, що потребують упровадження в освітньому процесі військових ЗВО.

За таких обставин актуалізується завдання рівнозваженого розвитку не лише технологічної компетентності, а й володіння майбутніми офіцерами основами виробничих та педагогічних технологій, пошуку та надбання тих аспектів досвіду, які забезпечать ефективний розвиток у професії та гарантоване досягнення якісного результату фахової діяльності.

У сучасних науках про військову освіту (військова педагогіка, військова психологія, педагогіка вищої школи та ін.), які розвиваються в умовах складного воєнного часу та військово-політичного стану держави значної ваги набуває формування комплексної технологічної компетентності курсантів військових ЗВО, що першочергово забезпечується під час проходження різних видів практик у навчально-виробничих (технічних) майстернях навчальних закладів.

Аналіз досліджень і публікацій. У ході системного аналізу джерел та матеріалів із досвіду роботи з'ясовано, що фундаментальні теоретико-методичні основи технологічної підготовки в навчальних майстернях різного виду досліджували А. Дьомін, В. Мадзігон, В. Поляков, В. Сидоренко, Д. Сметанін, А. Терещук, Г. Терещук, Д. Тхоржевський, О. Коберник, М. Корець, Є. Кулик, В. Титаренко, С. Ткачук, В. Стешенко та ін. Сучасні дослідники надають постійної уваги розкриттю сутності здоров'язбережувальних технологій у підготовці фахівців (С. Гримблант, В. Васенко, А. Гедзик, Л. Коваль, М. Коржова, Г. Соловйов та ін.), обґрунтуванню специфіки технологізованого простору (Л. Єлькова, В. Ірхін, В. Одінцева, Г. Серіков, С. Сидорчик, Д. Сомов та ін.). Водночас проблема організації різних видів практик у навчально-виробничих майстернях військових ЗВО не одержала належного розв'язання та залишається актуальною для педагогічної теорії і практики. Особливо важливими є питання відбору більш складного змісту навчально-практичного матеріалу і методик технологічної та здоров'язбережувальної діяльності, оволодіння досвідом формування технічних і загальнопедагогічних умінь курсантів, культури безпечної праці в різних умовах обстановки у мирний і воєнний час.

Метою статті є розгляд досвіду проектування та діяльності майстерні з ремонту озброєння військового закладу вищої освіти – Національної академії Національної гвардії України – як приклад організації середовища формування технологічної компетентності курсантів у процесі навчальних та ремонтних практик.

Виклад основного матеріалу. У рамках проблеми дослідження спроектовано та введено в дію навчально-виробничу майстерню Національної академії (далі – НА) Національної гвардії України (далі – НГУ). Площа новозбудованої навчально-виробничої майстерні з ремонту озброєння, засобів індивідуального бронезахисту та активної оборони становить 150 м²; призначено її для здійснення ремонту та технічного обслуговування озброєння Національної академії НГУ та військових частин Національної гвардії України, а також для забезпечення різних видів практик курсантів.

Відкриття нової сучасно обладнаної майстерні планували та проектували ще під час будівництва приміщення, де вона нині розміщується. Окрім здійснення ремонту та технічного обслуговування озброєння, яким займається восьмеро військовослужбовців Академії, на базі майстерні проходять практичні заняття із курсантами. Майбутні спеціалісти із озброєння та військової техніки підвищують теоретичні та практичні знання із ремонту озброєння; працювати в майстерні мають можливість курсанти, починаючи з другого року навчання. На занятті, як правило, присутні 15-20 осіб; урахувавши велику кількість практичних моментів, з курсантами-магістрами проводять заняття у кількості 10-ти осіб; при цьому весь особовий склад майстерні готовий брати участь у підготовці курсантів (*Положення «Про службу озброєння Національної гвардії України»*, 2015).

Керівництво майстерні (начальник, майстер з ремонту) забезпечує постійну готовність ремонтних засобів та особового складу до виконання завдань з ремонту й обслуговування озброєння та боєприпасів; виконання плану та якості ремонту озброєння, ЗІБ та АО, а також іншого військового майна; збереження матеріальної частини озброєння та боєприпасів, що ремонтуються, передачу курсантам особливостей технології їх ремонту (обслуговування), ремонтних засобів (матеріалів), дотримання порядку і правила їх використання. Майстерня отримує поповнення запасними частинами, агрегатами, інструментами, матеріалами та іншим майном, необхідним для функціонування та забезпечення практик курсантів; її працівники організують правильне використання і

зберігання обладнання, інструменту та інвентарю, вживають заходів щодо їх ремонту і збереження; ведуть облік технічного обслуговування і ремонту озброєння та боєприпасів, слідкують за виконанням та дотриманням особовим складом майстерні правил техніки безпеки і заходів пожежної безпеки; проводять з підлеглими заняття зі спеціальної підготовки; керують роботою техніків та майстрів з ремонту озброєння, перевіряють їхню роботу в процесі ремонту; вдосконалюють технологічне і спеціальне оснащення майстерні; узагальнюють та впроваджують передовий досвід технічного обслуговування і ремонту озброєння та боєприпасів; перевіряють наявність, технічний стан і облік обладнання, інструменту, матеріалів і технічного майна, правильність використання обладнання та витрачання запасних частин тощо.

Майстерня з ремонту озброєння та боєприпасів є тим місцем, де відбувається збереження зразків військового майна, ремонт якого здійснюють у даний час, яке передбачає справний стан і постійну готовність до роботи. Устаткування забезпечує своєчасний і якісний ремонт озброєння та боєприпасів та ефективне навчання цьому майбутніх фахівців.

Для успішного виконання всіх завдань, навчально-виробнича майстерня обладнана ділянками, які знаходяться в різних приміщеннях; це: 1) ділянка зварювальних робіт, 2) ділянка для ремонту засобів індивідуального бронезахисту та активної оборони, 3) ділянка для ремонту озброєння, 4) ділянка ремонту та технічного обслуговування оптичних приладів, 5) ділянка механічних робіт та 6) ділянка столярних робіт. Також у майстерні працює бокс для завезення великокаліберної зброї, наприклад, 23-мм зенітних установок ЗУ-23.

Розміри ділянок забезпечують зручне розташування обладнання, інструментів та озброєння, яке ремонтується. Під час проведення практичних занять із курсантами-зброярами передбачено достатньо місця для розміщення; робочі місця оснащені стелажми та шафами для зберігання запасних частин, інструменту і приладдя; майстерню обладнано сучасними засобами охорони (*Інструкція про порядок охорони, 2006*).

Структура приміщення навчально-виробничої майстерні передбачає достатньо простору на кожній із ділянок майстерні; ділянка зварювальних робіт знаходиться в окремому приміщенні із примусовою витяжною вентиляцією. Головне завдання роботи на цій ділянці – відновлення деталей шляхом зварювання або наплавлення. Ділянку для ремонту засобів індивідуального бронезахисту та засобів активної оборони обладнано всіма необхідними інструментами, а обладнання на ділянці з ремонту озброєння забезпечує можливість ремонту всіх зразків стрілецької зброї та засобів ближнього бою, які знаходяться на озброєнні в Національній гвардії України.

Ділянку ремонту та технічного обслуговування оптичних приладів оснащено новітнім обладнанням, що надає можливість проводити обслуговування приладів нічного бачення та інших оптичних пристроїв, які стоять на озброєнні Національної гвардії України. Ділянку механічних робіт забезпечено сучасним обладнанням та інструментами, призначеними для проведення свердлильних, рихтувальних, шліфувальних та паяльних робіт. Незамінною складовою майстерні є ділянка для проведення столярних робіт, оснащена сучасними інструментами для такого виду робіт, які надають широкі можливості відновлення дерев'яних деталей озброєння.

Передбачено подальше оснащення навчально-виробничої майстерні обладнанням та інструментами для ремонту озброєння. Важливим аспектом проблеми є ситуація, коли деякі військові частини Національної гвардії України не мають майстерних спроможностей для здійснення тих чи інших маніпуляцій під час проведення ремонту озброєння, відтак нова, сучасна, оснащена всім необхідним обладнанням навчально-виробнича майстерня НА НГУ надасть можливість, у разі необхідності, отримати допомогу в ремонті озброєння, засобів індивідуального бронезахисту та активної оборони всім військовим частинам Національної гвардії України.

Розроблена для забезпечення формування технологічної компетентності курсантів гуманітарно-педагогічна технологія формування технологічної компетентності майбутніх

офіцерів відображує поетапний характер діяльності (початковий, основний, завершальний етапи), майбутніх офіцерів у навчальних майстернях.

Так, під час військової практики курсанти 2-х курсів мають відпрацювати серед низки завдань такі питання: вміти проаналізувати наявність озброєння та боєприпасів у військовій частині; перевіряти табельну потрібність особового складу військової частини із забезпечення озброєнням та боєприпасами; знати документацію в службі озброєння військової частини; розуміти специфіку організації ремонту зразків озброєння в майстерні з ремонту зброї військової частини; здійснювати контроль проведення технічного обслуговування зброї відповідно ДСТУ (КО, ЩТО, ТО-1, ТО-2); знати основи організації занять зі спеціальності з молодшими спеціалістами служби озброєння військової частини.

До практичних навичок початкового етапу підготовки віднесено:

- згідно вимог керівних документів вести облік озброєння і боєприпасів на складах (сховищах), в підрозділах, майстерні по ремонту озброєння та здійснювати звітність перед органом постачання;

- проведення ремонтних робіт в майстерні з ремонту озброєння та заходів щодо забезпечення її матеріалами, спеціальними інструментами та обладнанням;

- дотримання заходів безпеки під час експлуатації і ремонту озброєння та боєприпасів, а також безпеку роботи в майстерні, на складах (сховищах) та в підрозділах під час їх технічного обслуговування (*Програма військової практики, 2021*). У період військової практики курсанти повинні на посаді техника з ремонту озброєння *практично відпрацювати* виконання обов'язків техника з ремонту озброєння та боєприпасів згідно з вимогами керівних документів, при цьому:

- вивчити матеріальну частину, правила і способи дефектації, обслуговування та ремонту озброєння та боєприпасів за своїм фахом, знати і вміти усувати виявлені несправності озброєння, що надійшло, а також працювати на всіх видах устаткування майстерні (цеху) (в межах знань та вмінь, отриманих по дисциплінах із спеціальності до початку військової практики);

- знати документи з експлуатації і ремонту озброєння та боєприпасів, стан і виробничі можливості майстерні (цеху) з ремонту озброєння для проведення робіт з технічного обслуговування і ремонту озброєння та боєприпасів;

- керувати роботою майстрів з технічного обслуговування і ремонту озброєння та боєприпасів і забезпечувати якісне виконання особовим складом установлених завдань;

- впроваджувати в роботу підлеглих майстрів передові методи технічного обслуговування та ремонту;

- забезпечувати безпечні умови робіт і вимагати від підлеглих дотримання заходів безпеки під час здійснення робіт, а також заходів пожежної безпеки;

- перевіряти наявність, технічний стан обладнання, інструменту та інвентарю, закріпленого за підлеглими майстрами, про результати доповідати начальникові майстерні, а за його відсутності – начальникові служби озброєння; щодня підбивати підсумки роботи підлеглих йому майстрів і визначати завдання на наступний день (*Програма військової практики, 2021*).

На третьому курсі навчання (основний етап професійної підготовки) невід'ємною частиною практичної підготовки курсантів є ремонтна практика на ремонтних підприємствах з відновлення озброєння (у майстернях з ремонту озброєння), що здійснюється з метою закріплення теоретичних знань, отриманих на цьому етапі навчання відповідно до спеціальності (спеціалізації), набуття та вдосконалення професійних навичок і вмінь у відновленні елементів деталей озброєння (*Інструкція з проведення, 2015*). Метою ремонтної практики курсантів є набуття та вдосконалення ними практичних навичок виконання обов'язків командира взводу (роти) з ремонту озброєння, начальника майстерні (цеху), інженера цеху, старшого майстра; поглиблення й закріплення набутих знань та вмінь в управлінні діями особового складу ремонтних підрозділів у повсякденній

діяльності та під час виконання службово-бойових завдань (*Програма ремонтної практики, 2021*).

До завдань цієї практики належать:

– закріплення знань керівних документів, які регламентують виконання відновлювальних робіт, покладених на ремонтний підрозділ;

– практичне закріплення отриманих на планових заняттях знань та вмінь щодо виконання службово-бойових завдань на посадах, що відповідають штатній категорії в підрозділах Національної гвардії України, ознайомлення з формами та способами їх виконання;

– закріплення вмінь експлуатації озброєння, ремонтної техніки та їх використання в різноманітних видах службово-бойової діяльності;

– набуття вмінь проведення заходів виховної роботи з особовим складом з використанням основних положень психології та педагогіки, історії і духовної культури українського народу та його війська, заходів щодо попередження дисциплінарних вчинків підлеглих, проведення глибокого аналізу та оцінки стану дисципліни та виконання виробничої програми. У навчально-виробничій майстерні НА НРГУ на цьому етапі підготовки курсанти вивчають: організацію, форми та методи експлуатації, ремонту та збереження озброєння; обладнання й технологічне оснащення ремонтних органів (майстерень), технологічний процес ремонту (виробництва) озброєння з метою застосування нових досягнень (розробок) та передового досвіду в освітньому процесі НА НГУ (*Програма ремонтної практики, 2021*).

Під час ремонтної практики курсанти 3-х курсів відпрацьовують питання: вивчення структури організації, розташуванням цехів (відділів, лабораторій), завдання, що стоять перед підприємством на період практики, з характером та обсягом роботи на окремих ділянках, режимом робочого дня і заходами щодо охорони державної таємниці, а також із заходами з охорони праці та техніки безпеки на виробництві; розробка конструкторської документації, щодо виготовлення майбутніх зразків стрілецької зброї в установі (підприємстві); технологічний процес виготовлення зразків стрілецької зброї в установі; виробничо-економічна діяльність підприємства, нові технічні досягнення та передові методи наукової організації праці і виробництва, заходи щодо охорони навколишнього середовища; визначення робочих місць та порядок їх зміни відповідно до програми практики (особистого плану, індивідуального завдання); проведення технічного обслуговування зброї відповідно ДСТУ (КО, ЩТО, ТО-1, ТО-2); забезпеченість необхідними боєприпасами виготовлених зразків зброї.

До навичок, які мають набути курсанти під час практики, відносять: згідно вимог керівних документів ведення обліку озброєння і боєприпасів в цеху установи (підприємства) та здійснення їх звітності; послідовність та порядок контролю за наявністю, технічним станом і зберіганням озброєння, боєприпасів, ЗІП в установі та на її відкритих майданчиках; технологічні процеси виготовлення дослідних зразків стрілецької зброї; проведення ремонтних робіт в цехах установи та проведення заходів щодо забезпечення її матеріалами, спеціальними інструментами та обладнанням; дотримання заходів безпеки під час експлуатації і ремонту озброєння та боєприпасів, а також безпеку роботи в цехах установи під час їх технічного обслуговування (*Програма ремонтної практики, 2021*).

Висновки. У підсумку виконання технологічних завдань різних видів практик у майстернях військового ЗВО майбутній фахівець знатиме матеріальну частину озброєнь та боєприпасів, правила їх технічного обслуговування та способи ремонту, а також правила експлуатації; володітиме закріпленим обладнанням та вмітиме працювати на ньому; утримуватиме в чистоті своє робоче місце, закріплене обладнання та інше майно; знатиме правила проведення огляду й підготовки до роботи інструменту та обладнання; дотримуватиметься встановлених правил техніки безпеки та пожежної безпеки, тобто – формуватиме власну технологічну компетентність. Застосування такого виду навчально-

виробничих майстерень військових ЗВО у формуванні технологічної компетентності майбутніх офіцерів як середовища комплексного забезпечення результатів навчальних, технічних і виробничих практик, особливо для військових фахівців спеціальності 255 озброєння та військова техніка, має широкі можливості для реалізації креативно-технологічних здібностей курсантів та накопичення ними власного досвіду застосування технічних засобів у бойовій обстановці й реаліях мирного часу.

ЛІТЕРАТУРА

- Дяченко, А. (2013). Теоретичний аналіз поняття «технологічна компетентність педагога». *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, 8(2), 53-59.
- Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до навчально-виробничих майстерень. (2018). Взято з <https://oppb.com.ua/articles/zagalni-sanitarno-gigiyenichni-vymogy-do-navchalno-vyrobnychuh-maysteren>.
- Зюбан, М. І., Калита, О. О., & Муленко, О. М. (2012). *Експлуатація артилерійського озброєння. Зберігання озброєння*. Харків: Академія ВВ МВС України.
- Інструкція з проведення сезонного технічного обслуговування озброєння та військової техніки у військових частинах і підрозділах НГУ: Наказ КНГУ. № 175. (2015).
- Інструкція про порядок охорони зброї, бойових припасів та вибухових матеріалів, які належать підприємствам, установам і організаціям, під час їх перевезення: Наказ МВС України. № 594. (2006).
- Калита, О. М., Забула, О. Є., & Афанасьєв, О. Є. (2011). *Експлуатація артилерійського озброєння*. Харків: Академія ВВ МВС України.
- Коваль, Л. В. (2010). *Система професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування загальнонавчальних технологій*. (Автореф. дис. д-ра наук). Київ.
- Положення «Про службу озброєння Національної гвардії України»: Наказ Міністра внутрішніх справ України. № 643. (2015).
- Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах: Наказ Міністерства освіти та науки України. № 746. (2015). Взято з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06#Text>.
- Про освіту: Закон України. № 2145-VIII. (2017). Взято з zakon.rada.gov.ua/go/2145-19.
- Програма військової практики для курсантів 2 курсу; спеціальність 255 «Озброєння та військова техніка». (2021). Харків: НА НГУ.
- Програма ремонтної практики для курсантів 3 курсу; спеціальність 255 «Озброєння та військова техніка». (2021). Харків: НА НГУ.
- Ратовська, С. В. (2010). Формування технологічної компетентності майбутнього вчителя початкових класів. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*, 1, 261-266.
- Тишакова, Л. Т. (2005.) *Формування технологічної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови*. (Автореф. дис. канд. наук). Луганськ.
- Харченко, О. О. (2011). Педагогічні умови ефективного застосування інноваційних технологій навчання у природничо-науковій підготовці майбутніх учителів. *Науковий вісник Донбасу*, 1(13). Взято з <http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN13/11hoopmu.pdf>.
- Черніченко, Ю. М. (2016). *Основи організації ремонту стрілецького озброєння та засобів ближнього бою* (Ч. 1). Харків: Академія ВВ МВС України.
- Юдин, В. В. (1999). \ Сколько технологий в педагогике? *Школьные технологи*, 3, 34-36.
- Kravchenko, L., Andreieva, O., Hrytsai, N., & Shykula, R. (2021). Professional culture formation of future specialists in physical therapy and ergotherapy at higher education institutions. *Journal of Physical Education and Sport*, 21, 2908-2914. doi: 10.7752/jpes..s5386. Retrieved from <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85120794468&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&nlo=&nlr=&nls=&sid=7daa72e76a658a4acba47c09ce4fc93a&sot=aff&sdt=cl&cluster=scopusbyr%2c%222021%22%2ct&sl=15&s=AF-ID%2860104398%29&relpos=3&citeCnt=0&search Term>.

REFERENCES

- Chernichenko, Yu. M. (2016). *Osnovy orhanizatsii remontu striletskoho ozbroiennia ta zasobiv blyzhnogo boiu [Basics of organizing the repair of small arms and melee weapons]* (Vol. 1). Kharkiv: Akademiia VV MVS Ukrainy [in Ukrainian].
- Diachenko, A. (2013). Teoretychnyi analiz poniattia «tekhnologichna kompetentnist pedahoha» [Theoretical analysis of the concept of «technological competence of the teacher»]. *Problems of Modern Teacher Training*, 8(2), 53-59 [in Ukrainian].
- Instruktsiia pro poriadok okhorony zbroi, boiovykh prypasiv ta vybukhovyykh materialiv, yaki nalezhat pidpriemstvam, ustanovam i orhanizatsiiam, pid chas yikh perevezennia [Instructions on the procedure for protecting weapons, ammunition and explosive materials belonging to enterprises, institutions and organizations during their transportation]*. № 594. (2006) [in Ukrainian].
- Instruktsiia z provedennia sezonnoho tekhnichnoho obsluhovuvannia ozbroiennia ta viiskovoi tekhniki u viiskovykh chastynakh i pidrozdilakh NHU [Instructions for conducting seasonal maintenance of weapons and military equipment in military units and units of the NSU]*. № 175. (2015) [in Ukrainian].
- Iudin, V. V. (1999). Skolko tekhnologii v pedagogike? [How many technologies in pedagogy?] *Journal of School Technol*, 3, 34-36 [in Russian].
- Kalyta, O. M., Zabula, O. Ye., & Afanasiev, O. Ye. (2011). *Ekspluatatsiia artyleriiskoho ozbroiennia [Operation of artillery weapons]*. Kharkiv: Akademiia VV MVS Ukrainy [in Ukrainian].
- Kharchenko, O. O. (2011). Pedahohichni umovy efektyvnoho zastosuvannia innovatsiinykh tekhnologii navchannia u pryrodnycho-naukovii pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv [Pedagogical conditions for the effective application of innovative learning technologies in natural science training of future teachers]. *Academic Bulletin of Donbas*, 1(13). Retrieved from <http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN13/11hoopmu.pdf> [in Ukrainian].
- Koval, L. V. (2010). *Systema profesiinoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv pochatkovoii shkoly do zastosuvannia zahalnonavchalnykh tekhnologii [System of professional training of future primary school teachers for the use of general educational technologies]*. (Extended abstract of PhD diss.). Kyiv [in Ukrainian].
- Kravchenko, L., Andreieva, O., Hrytsai, N., & Shykula, R. (2021). Professional culture formation of future specialists in physical therapy and ergotherapy at higher education institutions. *Journal of Physical Education and Sport*, 21, 2908-2914. doi: 10.7752/jpes.s5386. Retrieved from <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85120794468&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&nlo=&nlr=&nls=&sid=7daa72e76a658a4acba47c09ce4fc93a&sot=aff&sdt=cl&cluster=scopubyr%2c%222021%22%2ct&sl=15&s=AF-ID%2860104398%29&relpos=3&citeCnt=0&searchTerm>.
- Polozhennia «Pro sluzhbu ozbroiennia Natsionalnoi hvardii Ukrainy» [Regulation «On the armed service of the National Guard of Ukraine»]*. № 643. (2015) [in Ukrainian].
- Pro osvitu [About education]*. № 2145-VIII. (2017). Retrieved from zakon.rada.gov.ua/go/2145-19 [in Ukrainian].
- Pro zatverdzhennia Polozhennia pro orhanizatsiiu navchalno-vyrobnychoho protsesu u profesiino-tekhnichnykh navchalnykh zakladakh [On the approval of the Regulation on the organization of the educational and production process in vocational and technical educational institutions]*. № 746. (2015). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06#Text> [in Ukrainian].
- Prohrama remontnoi praktyky dlia kursantiv 3 kursu; spetsialnist 255 «Ozbroiennia ta viiskova tekhnika» [Repair practice program for cadets of the 3rd year; specialty 255 «Armament and military equipment»]*. (2021). Kharkiv: NA NHU [in Ukrainian].
- Prohrama viiskovoi praktyky dlia kursantiv 2 kursu; spetsialnist 255 «Ozbroiennia ta viiskova tekhnika» [Military practice program for 2nd year cadets; specialty 255 «Armament and military equipment»]*. (2021). Kharkiv: NA NHU [in Ukrainian].

- Ratovska, S. V. (2010). *Formuannia tekhnolohichnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia pochatkovykh klasiv [Formation of technological competence of the future primary school teacher]. Collection of Scientific Papers of Uman State Pedagogical University, 1, 261-266 [in Ukrainian].*
- Tyshakova, L. T. (2005.) *Formuvannia tekhnolohichnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia inozemnoi movy [Formation of technological competence of the future foreign language teacher]. (Extended abstract of PhD diss.). Luhansk [in Ukrainian].*
- Zahalni sanitarno-hihienichni vymohy do navchalno-vyrobnychykh maisteren [General sanitary and hygienic requirements for educational and production workshops]. (2018). Retrieved from <https://oppb.com.ua/articles/zagalni-sanitarno-gigiyenichni-vymogy-do-navchalno-vyrobnychykh-maysteren> [in Ukrainian].*
- Ziuban, M. I., Kalyta, O. O., & Mulenko, O. M. (2012). *Ekspluatatsiia artyleriiskoho ozbroiennia. Zberihannia ozbroiennia [Operation of artillery weapons. Storage of weapons]. Kharkiv: Akademiia VV MVS Ukrainy [in Ukrainian].*

WEAPON REPAIR WORKSHOPS OF THE NATIONAL ACADEMY OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE AS AN ENVIRONMENT FOR CADETS' TECHNOLOGICAL COMPETENCE FORMATION

Ivan Bukhun,

Postgraduate Student;

Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University

In the research in line with the objectives of modernization of the higher military education system of Ukraine, using the materials from the experience of the National Academy of the National Guard of Ukraine, the design of a weapons repair workshop as an educational and production environment for the cadets' technological competence formation is considered. The structure of the educational and production workshop is detailed in the integrity and interaction of six areas (welding work areas; areas for the repair of individual armor protection and active defense; areas for the repair of weapons; areas for the repair and maintenance of optical devices; areas of mechanical work; areas of carpentry work) and boxing for large-caliber weapons. In order to implement the operational principles of military specialists' technological competence formation, a characterization of the professional technique (a set of methods and techniques of pedagogical influence, interpersonal interaction of cadets and teachers, and the ability to design and construct new professional technologies) was carried out at three stages of humanitarian and pedagogical technology introduction – initial, basic, final.

A conclusion was made regarding the possibilities of this type of educational and production workshops in military higher education institutions to form future officers' technological competence. Educational and production workshops are the environment for providing educational, technical, and production practices of specialists majoring in 255 Armaments and military equipment, who have broad opportunities to realize creative and technological abilities and accumulate their own experience in the application of technical means in a combat situation and realities of peacetime.

Keywords: *military professional education, military specialists, cadets, future officers, educational and production (technical) workshops, weapons repair workshops, humanitarian and pedagogical technology, technological competence.*

Надійшла до редакції 16.10.2022 р.